

November 2021 – 14^e en Laatste nieuwsbrief

De stichting Babička werd in 2004 opgericht en nu, na 17 jaar, weer opgeheven. In die tijd hebben we op tal van manieren aandacht besteed aan het werk en leven van de 19^e-eeuwse Tsjechische schrijfster Božena Němcová (1820-1862).

Een aantal leden van de VNTS maakte kennis met haar werk op de voorjaarsreis 2002 toen zij in Oost Bohemen het Grootmoederdal bezochten en het standbeeld van een grootmoeder met haar kleinkinderen bekeken.

De grootmoeder is het beroemdste boek van Božena Němcová: een charmant verhaal dat in talloze talen is vertaald.

Jacques Duivenvoorden hield op de VNTS-ledenvergadering in januari 2003 een pleidooi voor een Nederlandse vertaling. Er werden wat medestanders gevonden en zo ontstond de stichting Babička.

Al in 2005 is ook onze website verschenen met daarop tal van wetenswaardigheden. Ook informatie over de voortgang van het project kon men hier vinden.

De activiteiten werden allereerst gericht op het vergroten van de naamsbekendheid van de schrijfster en ons project: Marijke van Dorst hield lezingen voor de VNTS in 2005, bij de stedenband Waddinxveen-Pelhřimov en Izegem; en schreef in 2011 over Němcová in het Tijdschrift voor Slavische Literatuur; de stedenband Roden-Litomyšl organiseerde een foto tentoonstelling over de band van Božena en Litomyšl waar ze enkele jaren gewoond heeft.

In de 1^e nieuwsbrief van september 2005 werd een projectplan gepresenteerd en werd er gezocht naar subsidieverleners en donateurs en werd gezocht naar een uitgever. Kees Mercks maakte in 2006 een proefvertaling van het eerste hoofdstuk; las eruit voor op onze eerste bijeenkomst voor belangstellenden en donateurs in Rotterdam.

Er waren ook diverse illustraties te zien uit verschillende uitgaven; medebestuurslid Lenka Bottema, die als 10-jarige de rol van Adelka speelde in de tv film uit 1971, gaf een kijkje in de keuken.

Vrijwel elk jaar is er een bijeenkomst voor belangstellenden en donateurs geweest.

Božena achterna werd de titel van een geïllustreerde documentatie over de woonplaatsen en reizen van Božena. Een oproep leverde tal van foto's etc. op en Marijke van Dorst hield er een presentatie over ter gelegenheid van de 190^e geboortedag in 2010.

In 2010 werd ook een uitgever gevonden: uitgeverij Ad Donker in Rotterdam. Voor de illustraties was contact gelegd met de weduwe van Vladimir Tesař die voor zijn overlijden in 2008 al talloze tekeningen voor Babička gemaakt had. Kees Mercks werkte hard aan de vertaling en in 2014 was het zover: het boek was er. Het eerste exemplaar werd op 15 juli aangeboden aan de Tsjechische ambassadeur Jaroslav Horák. Ook werd een Nederlandse vertaling gepresenteerd in het Božena Němcová-museum in Česká Skalice.

Na Grootmoeder viel de keus op een Nederlandse vertaling van Pan učitel, een kort verhaal geïnspireerd op Božena's eigen schooltijd. Ze gebruikt daarvoor haar eigen herinneringen aan haar schoolmeesters en haar ideeën over onderwijs en opvoeding, een tijdloos thema want iedereen heeft wel herinneringen aan zijn of haar meesters en juffrouwen. Irma Pieper zal de vertaling op zich nemen en uitgeverij Douane brengt het uit.

Dat gebeurt in 2020 en bij de presentatie in het Nationaal Onderwijsmuseum spreekt conservator Jacques Dane op 8 februari over inspirerende schoolmeesters. Het 1^e exemplaar wordt aangeboden aan de Tsjechische ambassadeur Kateřina Sequensová.

Van Božena Němcová verschenen in haar korte leven tal van interessante publicaties. Wij hopen dat er andere mensen geïnspireerd raken om daar nog iets mee te doen.

Wij hebben echter het besluit genomen om de stichting op te heffen.

Wij hebben een interessante tijd gehad en kijken terug op twee mooie vertalingen. Dat zou niet gekund hebben zonder de medewerking van onze donateurs en belangstellenden en wij willen hen van harte bedanken voor hun inzet en interesse.

NB: de website zal op 7 december a.s. uit de lucht gaan maar zal worden opgenomen in het web archief van de Koninklijke Bibliotheek (kb.nl) in Den Haag. In de leeszaal kan men dan t.z.t de website bekijken.

Jacques Duivenvoorden, Marijke van Dorst, Lenka Bottema, Kees en Paulien Plaisier.

